

JAARSTUKKEN

2019

Inleiding

Deze paragraaf geeft inzicht in de heffingen van de gemeente. Hierbij gaat het zowel om de gebonden als de ongebonden heffingen. Van gebonden heffingen is het bestedingsdoel wettelijk bepaald, bijvoorbeeld van de afvalstoffenheffing. Van ongebonden heffingen is het bestedingsdoel niet wettelijk bepaald, bijvoorbeeld van de OZB, de onroerendezaakbelasting. De baten en lasten van de ongebonden heffingen maken ook deel uit van het programma Algemene dekking en onvoorzien. De baten en lasten van de gebonden heffingen zijn meegenomen in de desbetreffende programma's.

De lokale heffingen vormen een belangrijke bron van inkomsten voor de gemeente. Deels dienen ze als algemeen dekkingsmiddel voor de gemeentelijke uitgaven, deels ter verrekening van de kosten van de specifieke dienstverlening. Wageningen kent de volgende lokale heffingen:

Ongebonden:

- Onroerendezaakbelastingen (OZB)
- Hondenbelasting
- Parkeerbelastingen
- Precariobelasting (bovengronds)
- Precariobelasting (voor kabels en leidingen)
- (Water)toeristenbelasting
- Reclamebelasting

Gebonden:

- Afvalstoffenheffing
- Rioolheffing
- Leges
- Scheepvaartrechten
- Veergelden
- Begraafrechten
- Marktgelden

Voor diverse heffingen voert de gemeente een kwijtscheldingsbeleid voor de minima.

Belastinggrondslag

Jaarlijks stelt de gemeenteraad de tarieven voor de lokale heffingen vast in de belastingverordeningen. In de raadsvergadering van 13 november 2018 zijn de belastingverordeningen voor 2019 vastgesteld.

Na de raadsvergadering van 13 november 2018 is de volgende verordening voor 2019 gewijzigd:

- De verordening onroerende zaakbelastingen 2019 is op 28 januari 2019 door de raad gewijzigd, wegens aanpassing van de tarieven aan de waardeontwikkeling van de panden.

Belastingopbrengsten

De belastingopbrengsten per belasting zijn in onderstaande tabel weergegeven.

Programma	Opbrengst (x € 1.000)	Rekening 2018	Begroting 2019	Rekening 2019	Vershil 2019
1	Veergelden	612	676	657	-19
1	Parkeerbelasting	1.059	1.072	1.144	72
2	Marktgelden	83	86	80	-7
2	Scheepvaartrechten	480	456	459	3
3	Begraafrechten	472	401	535	134
4	Afvalstoffenheffing	3.898	4.036	4.055	19
4	Rioolheffing	2.939	2.310	2.515	206
12	OZB	9.727	10.143	10.642	499
12	Hondenbelasting	171	179	170	-9
12	Toeristenbelastingen	167	174	185	11
12	Precariobelastingen	1.616	1.600	1.587	-13
12	Reclamebelasting	114	119	97	-22
2, 3, 8, 9 en 11	Leges	1.395	1.649	1.869	220
Totaal		22.733	22.901	23.994	1.093

De totale werkelijke opbrengst is 4,8% hoger dan begroot. Tussen de diverse belastingen zijn er wel positieve en negatieve verschillen in de resultaten. De verschillen boven de € 25.000 worden hieronder kort toegelicht.

Parkeerbelasting

De parkeerbelasting viel in 2019 € 72.000 hoger uit dan begroot. De oorzaak hiervan zijn de meeropbrengsten van heffingen (parkeerautomaten) en leges (vergunningen).

Begraafrechten

Naar aanleiding van de herinrichting van de begraafplaats en de uitgifte van nieuwe diensten zien we in 2019 € 134.000 meer opbrengsten dan begroot.

Afvalstoffenheffing

De Afvalstoffenheffing heeft € 19.000 meer opgebracht dan begroot was. Dit is geen significante afwijking ten opzichte van de begroting.

Rioolheffing

De Rioolheffing heeft € 206.000 meer opgebracht dan begroot, onder andere veroorzaakt door een toename van het aantal objecten, het uitvoeren van bestandscontroles en de aanpassing van contracten met Idealis.

OZB

De opbrengst onroerendezaakbelasting is € 499.000 hoger dan begroot. Dit heeft te maken met de inhaalacties die hebben plaatsgevonden om OZB over voorgaande jaren op te leggen. Daarnaast zijn er twee grote nieuwe projecten voltooid met een gezamenlijke waarde van 70 miljoen.

Leges

Het verschil aan inkomsten bij de leges van € 220.000 wordt met name verklaard door de hogere opbrengst bij de leges voor bouwvergunningen. Aan leges bouwvergunningen en zonnevelden is € 192.000 meer ontvangen dan begroot. De opbrengst valt met name door een aantal grotere bouwplannen hoger uit. Als voorbeeld kunnen genoemd worden Kortenoord uitbreidingsplan (€ 356.000), WUR lesgebouw (€ 356.000), parkeergarage op de Campus (€ 70.000) en de locatie Geertjesweg/Nobelweg Monuta (€ 64.000).

Kwijtschelding

Op basis van een inkomen van 100% van de bijstandsnorm verleent de gemeente kwijtschelding voor de afvalstoffenheffing (eerste set containers), de rioolheffing en de hondenbelasting (1e hond). Daarnaast kunnen inwoners in aanmerking komen voor een vergoeding voor de aanschaf van een nationaal paspoort, een zakenpaspoort, een reisdocument voor vluchtelingen, een reisdocument voor vreemdelingen of een Nederlandse identiteitskaart. De verleende kwijtscheldingen zagen er als volgt uit:

	Rekening 2018		Rekening 2019	
Onderdeel	Aantal huishoudens	Bedrag x € 1.000	Aantal huishoudens	Bedrag x € 1.000
Afvalstoffenheffing	1256	240	989	201
Rioolheffing	1257	171	995	116
Hondenbelasting	98	8	109	9
Paspoort / id-kaart etc.	82	6	55	3
Precariocompensatie	-	-	1296	100

Kostendekkendheid heffingen

Sinds de begroting 2017 moet een onderbouwing gegeven worden van de mate van kostendekkendheid van de gebonden heffingen en de daarbij gehanteerde uitgangspunten. Uitgangspunt bij de heffingen in Wageningen is al jaren dat iedere heffing 100% kostendekkend is. Bij de afvalstoffen- en rioolheffing is dat bovendien inclusief de kosten van de kwijtschelding. We geven hieronder de onderbouwing.

Voor de overhead geldt het volgende: de directe uren worden verhoogd met een opslagpercentage. Het opslag-percentage wordt bepaald door de verhouding indirecte/directe kosten van de totale apparaatskosten. Dit percentage bedraagt 92%.

Opbrengst (x € 1.000)	Afvalstoffen-heffing	Riool-heffing	Veer-gelden	Begraaf-rechten	Markt-gelden	Scheepvaart-recht
Kosten taakveld(en) incl. (omslag) rente	4.144	2.044	675	444	108	413
Inkomsten taakveld(en) excl. Heffingen	823	1		20		
Netto kosten taakveld	3.321	2.043	675	424	108	413
Overhead incl. (omslag) rente	346	333	365	209	46	46
BTW	771	139				
Totaal toe te rekenen kosten	4.438	2.515	1.040	632	154	459
Opbrengst heffingen	4.055	2.515	657	532	80	459
Dekking	91%	100%	63%	84%	52%	100%

Voor de leges geldt wettelijk dat het totaal van de gehele verordening ten hoogste kostendekkend mag zijn. Het beleid van Wageningen is echter dat de verordening per titel van de verordening kostendekkend moet zijn, een inperking dus van de wettelijke ruimte. Hieronder geven we de kostendekkendheid per titel aan.

Opbrengst (x € 1.000)	Titel 1	Titel 2	Titel 3
Kosten taakveld(en) incl. (omslag) rente	1.042	1.255	322
Inkomsten taakveld(en) excl. Heffingen	94	166	
Netto kosten taakveld	948	1.089	322
Overhead incl. (omslag) rente	606	186	263
BTW			
Totaal toe te rekenen kosten	1.553	1.275	586
Opbrengst heffingen	488	1.282	30
Dekking	31%	101%	5%

Belastingdruk

Er zijn verschillende organisaties die met regelmaat de ontwikkeling van de lokale lasten volgen. Een van de meest neutrale en consistente onderzoeken is het jaarlijkse onderzoek van het COELO (Centrum voor Onderzoek van de Economie van de Lagere Overheden).

Voor een meerpersoonshuishouden waarvan de bewoners tevens eigenaar van de woning zijn, komt Wageningen in de Atlas van de lokale lasten 2019 van het COELO binnen de provincie Gelderland op de 29e plaats. In de tabel zijn de woonlasten voor de eerste 29 gemeenten opgenomen.

Nr	Gemeente	€ per huishouden	Rangnummer landelijk
1	Overbetuwe	555	2
2	Aalten	558	3
3	Nijkerk	588	10
4	Putten	594	13
5	Nunspeet	602	17
6	Oost Gelre	639	30
7	Harderwijk	651	39
8	Zutphen	657	47
9	Wijchen	667	57
10	Epe	679	68
11	Ede	685	75
12	Druten	687	77
13	Elburg	688	81
14	Rheden	695	89
15	Doetinchem	704	95
16	Berg en Dal	708	99
17	Apeldoorn	711	103
18	Ermelo	732	133
19	Duiven	733	138
20	Oldebroek	736	148
21	Nijmegen	737	149
22	Zevenaar/Rijnwaarden	737	150
23	Zevenaar/Zevenaar	737	150
24	Brummen	743	161
25	Tiel	744	164
26	Oude IJsselstreek	747	167
27	Hattem	751	173
28	Voorst	756	186
29	Wageningen	758	192

Ontwikkeling landelijk rangnummer

In onderstaande grafiek is de positie van Wageningen aangegeven op de landelijke ranglijst ten opzichte van de gemeente met de hoogste positie. Omdat het totale aantal gemeenten in Nederland langzaam afneemt, dalen hoge posities automatisch. Vanaf 2013 daalt Wageningen gestaag op de ranglijst, zowel in Gelderland als landelijk. In 2017 en 2018 vond een kleine stijging van het rangnummer van Wageningen plaats. In 2019 is de positie van Wageningen op de ranglijst gedaald.

